

Onderzoek Gezinsvorming 1998: minder gebruik anticonceptie

Trends in anticonceptie

In 1998 gebruikt een kwart van de vrouwen geen voorbehoedmiddelen. Zij zijn zwanger of willen dat worden. Voorts gebruikt een op de zes vrouwen geen methode. Deze vrouwen hebben geen relatie of zijn principieel tegen anticonceptie.

Met uitzondering van de vrouwen die zwanger zijn of het willen worden – zeven procent van de vrouwen – gebruikt in 1998 één op de zes vrouwen van 18 tot 49 jaar geen voorbehoedmiddelen. Dit zijn vooral vrouwen zonder vaste relatie. In nagenoeg een op de tien heteroseksuele relaties worden geen kinderen (meer) geboren wegens onvruchtbaarheid van ten minste een van de partners. Dit blijkt uit het *Onderzoek Gezinsvorming 1998*.

Langer de pil

De pil is veruit het meest toegepaste anticonceptiemiddel. Zeven van de tien vrouwen van 18 tot 24 jaar passen deze methode in 1998 toe. Na die leeftijd neemt het pilgebruik af. Onder 40- tot 42-jarige vrouwen is het percentage pilgebruik 23 procent en dat daalt verder tot 15 procent onder de 43- tot 49-jarigen. In vergelijking met 1993 is het gebruik van de pil door vrouwen van 25 jaar of ouder toegenomen. Dit hangt samen met de stijging van de leeftijd waarop vrouwen hun eerste kind krijgen. De pil wordt daardoor langer gebruikt.

De toename van het pilgebruik door vrouwen van 25 jaar of ouder én het feit dat vrouwen op steeds latere leeftijd kinderen willen, leiden ertoe dat minder vrouwen of hun part-

ners zich laten steriliseren. Deed in 1993 dat nog 29 procent van de 35- tot 39-jarigen en 38 procent van de 40- tot 42-jarigen, vijf jaar later zijn deze percentages gedaald tot 20 en 30. En als dan tot sterilisatie besloten wordt, zijn het vaker mannen die deze ingreep laten doen dan vrouwen. Van de 43- tot 49-jarigen is het, opmerkelijk genoeg, weer vaker de vrouw die zich heeft laten steriliseren.

Pil en condoom

Andere methoden om niet zwanger te worden, zoals het gebruik van een pessarium, coïtus interruptus, periodieke onthouding, al dan niet in combinatie met zaaddodende pasta's, zijn de laatste jaren minder populair. Condooms worden vooral gebruikt door jongeren, niet zelden in combinatie met de pil. Zo gebruikt in 1998 dertien procent van de 18- tot 24-jarigen zowel de pil als het condoom. Bij ouderen is dat percentage drie. Anders dan ouderen gebruiken jongeren het condoom vooral om veilig te vrijen en niet alleen om een zwangerschap te voorkomen.

Wel of geen vaste relatie

Vergeleken met 1993 is onder alle leeftijdsgroepen het gebruik van anticonceptie in 1998 afgenomen. Dat hangt sterk samen met

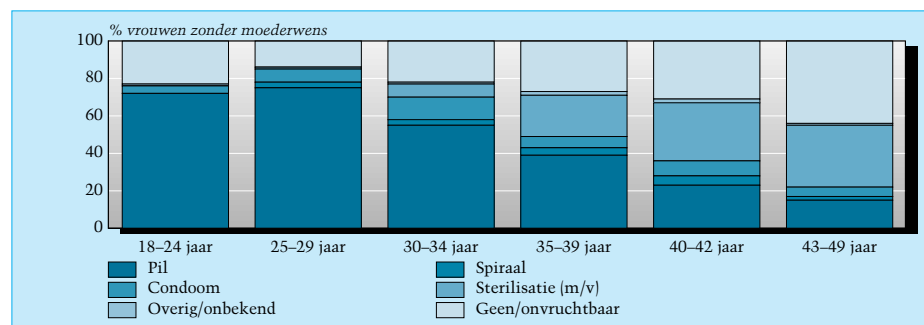

het al dan niet hebben van een vaste relatie. Een van de verklaringen voor de daling van het gebruik van anticonceptie is de stijging van het aandeel vrouwen zonder vaste relatie tussen 1993 en 1998. Van de vrouwen zonder vaste partner bijvoorbeeld gebruikt in 1998 37 procent een voorbehoedmiddel. Onder vrouwen met een (vaste) relatie is dat percentage tweemaal zo hoog.

Uit het onderzoek blijkt voorts dat vrouwen die in 1998 geen vaste relatie hebben ook in mindere mate anticonceptiemiddelen gebruiken dan vrouwen zonder vaste relatie in 1993. ◀

Arie de Graaf

Gebruik anticonceptie naar leeftijd, 1998

Onderzoek Gezinsvorming

De hier gepresenteerde gegevens komen uit het *Onderzoek Gezinsvorming 1998*. In de periode februari – mei 1998 zijn vijftienhonderd vrouwen en vijfduizend mannen van 18 tot 52 jaar geïnterviewd. De vragen over het gebruik van voorbehoedmiddelen zijn alleen aan vrouwen gesteld. De enquêtevragen zijn uitsluitend gesteld om inzicht te krijgen in het gebruik van voorbehoedmiddelen als methode om een zwangerschap te voorkomen.